

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie și Toma Nadejda,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sîli Radu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020, în cauza penală în privința inculpatului

Zabolotnîi Alexandr xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 27.03.2020 - 09.06.2020;

Instanța de apel: 08.07.2020 - 03.11.2020;

Instanța de recurs: 18.01.2021 - 23.06.2021.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 09 iunie 2020, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, inculpatul Zabolotnîi Alexandr a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu aplicarea pedepsei complementare sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Conform art.90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei sub formă de închisoare, pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

A fost hotărâtă soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat că, Zabolotnîi Alexandr, la data de 13 decembrie 2019, aproximativ ora 18.00, deținând permis de conducere, fiind treaz și conducând automobilul de model „VAZ 21063”, cu numărul de înmatriculare xxx, pe traseul R-6 Chișinău-Orhei, în regiunea km 41+223,40 m, în direcția mun. Orhei, manifestând imprudență în traficul rutier, încălcând prevederile pct. 45.1) al Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13 mai 2009 – care îl obliga să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția;

dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; situația rutieră, a ignorat trecerea pentru pietoni semnalizată prin indicatorul rutier 5.50.1 (trecere pentru pietoni) și prin marcajul orizontal de culoare alb aplicat pe carosabil 1.14.1; pct.11. lit. f) al Regulamentului circulației rutiere care prevede că - conducătorul de vehicul este obligat la trecerile pentru pietoni cu circulația neregulată să cedeze trecerea pietonilor aflați în traversarea drumului pe partea carosabilului în direcția de mers a vehiculului, ca rezultat nu a adaptat viteza de deplasare a vehiculului la starea psihofiziologică proprie, la dexteritatea în conducere și a tamponat cu partea din față a vehiculului pietonul Costiuc Gheorghii, a.n.1962, care urma să traverseze partea carosabilă unde în urma vătămărilor corporale primite, pietonul Costiuc Gheorghii a decedat la fața locului.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat casarea acesteia în partea pedepsei stabilite inculpatului, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care lui Zabolotnîi Alexandr să-i fie numită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce, și excluderea prevederilor art.90 Cod penal.

În motivarea apelului a invocat, că pedeapsa aplicată este prea blândă în sensul aplicării față de inculpat a prevederilor art.90 Cod penal, considerând că această soluție este una greșită și care nu corespunde scopului pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului.

Astfel, la individualizarea pedepsei instanța nu a luat în considerație că, inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, pentru care legea prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 3 la 7 ani. În rezultatul acțiunilor ilegale ale inculpatului, deși din imprudență a decedat cet. Costiuc Gheorghii.

Acuzatorul consideră că pedeapsa stabilită inculpatului este vădit neproportională celor comise și urmările produse, aplicată cu abatere de la criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art.75 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, probele fiind apreciate corect prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Zabolotnîi Alexandr de săvârșirea infracțiunii imputate.

4.2. La stabilirea pedepsei instanța a ținut cont de prevederile art.art.61, 75 Cod penal, și întemeiat a aplicat prevederile art.90 Cod penal, considerând că, corectarea și reeducarea inculpatului, este posibilă fără izolarea acestuia de societate.

Instanța a conchis că, este neîntemeiat argumentul procurorului privind blândețea pedepsei, în sensul aplicării față de inculpat a prevederilor art.90 Cod penal.

Verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului,

instanța de apel a constatat că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art.7, 61 și 75 Cod penal, la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite ce se califică ca infracțiune gravă, săvârșită din imprudență, de personalitatea celui vinovat, anterior nu a fost atras la răspundere penală, are la întreținere un copil minor, de circumstanței atenuante - recunoașterea vinovăției, partea vătămată nu are careva pretenții de ordin material sau moral față de inculpat fiindu-i recuperat în întregime prejudiciul cauzat prin infracțiune, circumstanțe agravante nu au fost stabilite, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, instanța de apel apreciind în cele din urmă că pedeapsa aplicată de către prima instanță este legală, întemeiată și echitabilă, iar careva temeuri de a casa sentința primei instanțe, sub aspectul individualizării pedepsei penale, nu au fost stabilite.

Instanța de apel a considerat că, anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunile comise de către inculpat, iar pedeapsa stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptelor comise de acesta, cât și personalității inculpatului.

5. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de apel, procurorul Sîli Radu a declarat recurs ordinar, invocând ca temei de casare prevederile art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată.

În susținerea solicitării sale, recurentul a invocat că, pedeapsa stabilită inculpatului cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal este prea blândă în raport cu circumstanțele cauzei, considerând că, instanțele de fond greșit și-au motivat soluțiile de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului și nu au pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținând o poziție eronată de aplicare a dispoziției art.90 Cod penal, care obligă instanța de judecată să indice expres în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei, soluție care nu este motivată de către instanță și se limitează doar la enumerarea circumstanțelor care le consideră atenuante.

Astfel, instanțele de fond nu au ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de comportamentul inculpatului la momentul comiterii infracțiunii și după consumarea ei, de personalitatea lui, pronunțând hotărâri neîntemeiate.

În contextul celor expuse, recurentul consideră că, concluziile instanței de fond și celei de apel la capitolul individualizării pedepsei stabilite, sunt greșite și în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii și pedepsei penale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat

Reieșind din conținutul recursului, recurentul invocă ca temei de casare a hotărârii instanței de apel prevederile art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, considerând că instanța de apel nu a respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei, aplicându-i inculpatului o pedeapsă prea blândă, fără o argumentare justificată.

Colegiul penal reține că, procurorul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de către inculpatul Zabolotnîi Alexandr, invocând doar dezacordul cu soluția instanței de apel în partea pedepsei stabilite inculpatului, din care motiv hotărârea judecătorească contestată va fi supusă verificării doar sub acest aspect.

Verificând materialele cauzei, în raport cu alegațiile procurorului, instanța de recurs ajunge la concluzia că cele invocate de recurent, nu și-au găsit confirmarea, iar soluțiile adoptate pe marginea acestei spețe atât de către instanța de fond, cât și de cea de apel, sunt legale, întemeiate și urmează a fi menținute integral.

Colegiul penal găsește vădit nefondată invocarea recurentului cu privire la excluderea art.90 Cod penal față de inculpat. Instanța de recurs susține integral statuările instanțelor de fond în acest sens, considerând că, corect s-a dispus suspendarea executării pedepsei stabilite lui Zabolotnîi Alexandr în baza art.90 Cod penal, pe un termen de probațiune de 2 ani, pe capătul de acuzare adus acestuia în baza art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal.

Astfel, instanța de apel examinând apelul declarat de către procuror, a respins ca nefondate criticele apelantului, iar având în vedere că motive similare sunt invocate și în recursul ordinar, Colegiul penal consideră că soluția instanțelor de fond privitor la individualizarea pedepsei în privința inculpatului Zabolotnîi Alexandr, este legală, întemeiată și urmează a fi menținută.

Mai mult, Colegiul penal reține că, instanța de apel a dat răspuns la toate criticele invocate de partea acuzării. În acest sens, se apreciază că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art.417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală și aceasta cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la caz, la respingerea apelului procurorului, ca nefondat.

Colegiul penal evidențiază că, raționamentul care poate condiționa aplicarea prevederilor art.90 Cod penal într-o cauză penală, întotdeauna are la origine persoana inculpatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă, conduita bună, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului. Pe de altă parte, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

De asemenea, Colegiul penal specifică faptul că, aplicarea prevederilor art.90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a se corecta.

Potrivit art.90 alin.(1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune.

Respectiv, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins fără executarea efectivă a acesteia. În formarea acestei convingeri, instanța de judecată urmează să țină cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, ceea ce la caz s-a realizat.

Colegiul penal reține că, s-a efectuat o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului evidențiindu-se în acest sens că, acesta a recunoscut vina, se căiește sincer de cele comise și le regretă, judecarea cauzei fiind efectuată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, lipsa circumstanțelor agravante, au permis instanțelor de fond de a conchide că corectarea inculpatului Zabolotnîi Alexandr este posibilă prin aplicarea față de acesta a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Cu referire la alegațiile recurentului privind aplicarea eronată de către prima instanță a prevederilor art.90 Cod penal în privința inculpatului, Colegiul penal notează că, pedeapsa de 2 ani închisoare, se încadrează în condițiile art.90 alin. (1) Cod penal, ținând cont și de faptul că în speță a fost comisă o infracțiune din imprudență.

Rezultatul principal al aplicării acestei pedepse constă în aceea că, deși pedeapsa definitivă nu a fost pusă în executare, ea devine dependentă de comportamentul exemplar de care trebuie să dea dovadă inculpatul, pe perioada termenului de probațiune, în caz contrar va fi anulată suspendarea ei și se va dispune executarea reală în penitenciar.

Din atare considerente, sunt neîntemeiate alegațiile procurorului în partea privind excluderea art.90 Cod penal și constată că concluzia instanțelor privitor la faptul că corijarea inculpatului este posibilă și prin aplicarea față de Zabolotnîi Alexandr a pedepsei sub formă de închisoarea, cu suspendarea executării acesteia, este una legală, corectă, motivată și întemeiată.

Prin urmare, Colegiul penal consideră că, argumentele punctate în cererea de recurs nu sunt incidente cauzei deferite judecării, iar instanțele ierarhic inferioare și-au motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art.61, 75 și 90 Cod penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă proporțională faptei comise.

La caz, nu se constată vreun temei pentru modificarea pedepsei în privința inculpatului Zabolotnîi Alexandr, iar sancțiunea închisorii, cu suspendarea executării acesteia, așa cum a fost stabilită de către prima instanță și menținută de instanța de apel,

răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art.61 alin.(2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Suplimentar, analizând textul deciziei atacate (f.d.136-142) în coraport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal atestă că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din decizie, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Rezumând cele expuse, instanța de recurs conchide că, în prezenta cauză nu se constată admiterea erorii de drept semnalate de procuror și prevăzută de art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, iar la judecarea acestei cauze în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale prescise de art.art.414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, argumentele din recursul procurorului fiind vădit neîntemeiate.

7. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sili Radu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020, în cauza penală în privința inculpatului *Zabolotnîi Alexandr xxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 25 august 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda